

FOGLALAT: Magyarország (kinevezés: pesti műkiállítás; világoztás a dunamelléki kérdéses szavazati ügyben; magyar gazdasági egyesület; Pestmegye (határozat a vegyesházasságok ügyében, 's a' t.) Abaujmegye (sérelem a' kancellaria okokkal nem támogatott parancsi miatt, a' tudományok magyarnyelven tanítása felírás útján sürgettetik, a' t. mesmegyei katonai kihágás megfenyitése felírás által szorgalmaztatik, megyei levelezések 's magány ügyek, 's a' t.) Arvamegye (az ügyvédi vizsgálat nyilvánossága országgyűlésileg sürgettetni határozatlik, megyei levelezések 's magány ügyek, 's a' t.) Borsodmegye (tisztújítási eredmény, 's a' t.) Barsmegye (az új tisztakar névsora, 's a' t.) adakozások a' vakok pesti intézetére; 's a' t.) Spanyolország (a' ministerség bomladozó félben; ingerültség a' cortesben; Krisztina levele Izabella királynéhoz; a' ministerség lemondott; 's a' t.) Anglia (merény Viktória királyné élete ellen; Peel jövedelemadója az alsóházban elfogadott Elegg, 's a' t.) Értésítő. —

Magyarország.

Apostoli királyunk ő cs. kir. felsége a' tüzvész által károsult hamburgiak fölsegítésire magánpénztárából 40 ezer pgő forintot méltóztatott kegy. kirendelni. —

A' nm. magyar kir. udv. kamra a' carlopagoi és orechoviczai magyar kir. harminczad-hivatalnál megürült tisztirnokai szolgálatokra Grivisich József kriviputi mellékut-fölvigyzót 's Keszterczanek Károly károlyvárosi harminczadi gyakornokot alkalmazá.

A' pesti műkiállítás folyó hó 11-én nyitott meg a' városi színház-épületben 's megszemléltető naponként regg. 9 órától d. u. 6 óráig. A' t. cz. részvényesek ingyen beléptijegyeket kapnak egyes. pénztárnok Klauz A. L. urnál a' színház-épületben, nemrészvényesek pedig beléptijegyeket a' műtermeknél föllállított pénztárnál 10 pgő krért válthatnak.

F. évi majusban a' vakok pesti intézetére adakoztak: Károlyi István ur egy könyvnyomtatási számadás fejében 8 fr., Neiszer Ferencz pesti lakos hagyományá 1 fr., Herczog Katalin pesti lakos hagy. 2 fr., N. Mihalkovics József ur hagyományá 20 fr., N. Novák József cs. kir. nyugalmazott őrnagy hagyom. 80 fr. Az intézet ujháza fölépítésére: Kendelényi Károly tb. ur három arany 13f. 30kr. Ns Csongrád megye 91 fr. 28 kr. Felső-őri Pyker László ur egri érsek ő excja 100 fr. A' n. kikindai váltságos kerület 100 fr. T. Némethy Sámuel tb. ur 10 fr. Összesen pengőben 425 fr. 58 kr. Gömör Károly m. k., intézeti pénztárnok. Lát. Dubraviczky.

(Világoztás a' dunamelléki kérdéses szavazati ügyben.) Nemesak ügyvéd Tormásy urtól a' Jelenkor legközelebb számában, de többektől is hallottam már azon ellenetést: hogy a' mult hó 26-án kibocsátott hivatalos közléseben, a' szavazatot nyert egyedeket meg kelle vala neveznem, 's a' szavazatok számát kitennem; mert — ugymond T. ur — „a' homályfedte tárgyra felvilágoztást egyedül az adhatott volna.“ Koránsem hivatalos tettem igazolásul, mellyel akármikor is csak az illető egyházkerületnek tartozhatnám, hanem azon tiszta szándékból, miszerint a' pusztá hir után hirlap mezejére vezetett tárgybéli félreértéseket némileg fölvilágoztani ohajtom, jónak vélem a' következőket megjegyezni: t. i. a' martiusi kisgyűlés határozata nyomán a' m. főgondnok nekem azt írván: mivel a' szavazatbontó küldöttség tudósítása szerint általános többség nincs, azért az új szavazás, 's az e' miatt elhalasztandó közgyűlés határnapjait a' hirlapokban hivatalosan hirdessem ki: nekem természetesen e' meghagyás körén tulmenem és személyeket, a' két főszemélyen mint új választás alá jövőkön kívül, és számokat kiírogatnom nem lehetett, annál kevésbé, mert én a' szavazatok miként állását hivatalosan maig som tudom 's nem szabad tudnom addig, mig a' m. gróftul a' küldöttség részletes tudósítását általvevén, azt jul. 10-án a' zöldasztalra be nem viszem. Egyébiránt magányos, igénytelen nézetem e' tárgyban az: hogy a' fenforgó körülményekben legezészerűbb sőt szükséges volt csak a' szavazati végeredmény, u. m. az általános többség nem léte kijelentésénél maradni. Mert mivel (magány-tudomásom szerint) némely helyen a' lelkész és egyházi tanács az egyik, — 's ugyanott a' sokkal számosabb község a' másik érdekesre szavazott; 's mind két rész a' kitűzött szabályokat megtartotta: e' szavazatokat a' küldöttség érvényteleneknek nem nyilváníthatta, hanem a' kit illelhető beszámítás kérdését, (és így már az elmultra nézve) a' közgyűlés határozata alá fontartotta. Annál fogva úgy vélekszem: hogy általános többség nem létét igenis, — de néhány szavazat felfüggesztése miatt a' viszonylagos vagyis számszerinti többséget, mellyet T. ur és érdektársai tudni vágnak, positive kijelenteni magának a' küldöttségnek nem lehetett. De ha ezt tehette volna is, nem vala sem szükséges sem célszerű. Szükséges nem, mert a' szabad választásnak különben is minden egyházban ujra meg kell történnie; mert a' választó tömeg nem mindig ugyanazokból áll a' kikből előbb: 's így a' s z e m é l y e k v á l t o z v á n, változhatik az eredmény is. Célszerű nem, mert a' viszonylagos többség kimutatását némi intésül 's irányul vehették volna talán a' gyöngébbek a' már ugy is nagyobb részhez csatlakozásra; ez pedig a' független szabad választás elvei mellett nem leheté cél. — A' hirlapi vitákban, (mellyek aligha hideg megfontolásból kezdettek el) különös az is, hogy a' kecskeméti felszólalók egyszer a' nyilvánosság mellett, mászor ellene vitáznak; a' mint a' dolog erre vagy amarra fordul. Az első körlevél végén tudatta a' főgondnok, hogy a' püspöki hivatal betöltése az ügyes bajosok kihez forduljanak, kinél a' pécset: és Szeles tb. ur a' helyettesnek nyilvános megnevezését kijelölésnek tekinté, 's e' részben a' nyilvánosság ellen a' Jelenkorban szót is emelt; most T. ur az egyedenkénti szavazati számokat a' homályfedte tárgy felvilágoztása végett hivatalosan kívánta volna közölni: mert — ugyanismond — „e' nyilvánosság korában nyilvánosan adott szavazatokra nézve azt méltán várhaták.“ Hát vajjon a' számszerinti többség hivatalos kijelentését nem fogták volna é némelyek ismét kijelölésnek tekinteni? Bajos itt elig azodni tisztelt collegám! várjunk csöndesen az időtül: majd az kifejtend mindent. Én még most a' vitákban elhasznált „bizonyos kuffőköl“ csak annyit tudok: hogy a' kijelölt két igen érdemes férjű közül az egyiket főpapunknak bizonyosan megnyerendjük. Pest június 10-én 1842. Bajkay Endre m. k. —

(Pesti gyűlés. Vége.)

Máj. 8-án érdekes szóvitára nyújtott alkalmat egy szbiró jelentése, miszerint ő esküttársastul a' hgprimást a' megye határozatánál fogva az 1647: 14 czikk rendelete szerint, személyesen meginté, hogy az 1791: 26 czikk rendelete ellenére kiadott körlevelét húzza vissza, de a' törvényes határidő alatt ő hgségétől semmi választ nem kapott. A' megye még midőn e' megintést megrendelé, kimondá határozatát, miszerint tovább is az 1647: 14 czikk értelmében intézkedendik, jelenleg tehát azon kérdés lehetett csak: vajjon magát a' körlevél kibocsátását, vagy csak előadandó egyes áldásmegtagadási eseteket kelljen é az idézett törvény rendelete alá vetni? Hosszas, hatályos beszédek után a' határozat az utóbbi mellett nyilatkozott, ennél fogvást a' vegyes házasságtól áldásmegtagadásnak minden egyes esetében a' megtagadó lelkéssel egyetemben a' primashg is perbe fogatandik. — Sok időt húzott ki e' napon 's még többet máj. 9-én a' husárszabás. A' Pest városi tanács és pest-budai mészaros ezéh ugyanis folyamodott, hogy a' megye a' bécsi husárszabási rendszert hozza be, mihez képest állandó biztosságot nevezzen ahoz értő vegyes emberekből, kik a' szarvasmarha keletárát hetivásáronként szemmel tartás 's a' husárt havonként szerinte szabják meg. Olvastatott az e' tárgyban megbízott küldöttség jelentése, az udvari kancellaria leirata, mellyben a' küldöttség munkálatát fölterjesztetni kívánja, 's több más folyamodás, mellyek a' d o l o g jelen állását mind változtatni sürgették. De bár mikép okoskodik is az ember ezen kényes 's főleg a' megyének igen kellemetlen ügy körül, ugylátszik, a' jogtalanság 's viszszaélések zavarát isem képes örökre megszüntetni, mint egyedül a' czéhek eltörlését követő szabad concurrentia, melly igazságot több szülő szép szavakban emelvén ki, felírást indítványozott ő felségéhez, miszerint a' neki az 1723: 74 czikk 4 § ban tulajdonított hatalmánál fogvást a' czéheket megszüntetni méltóztatás. Ezen megszüntetést a' czéheliek kivül valószínűleg minden ember ohajlja, 's mi erős reményt táplálunk az iránt, hogy a' jövő országgyűlés a' közohajtást, mennyire lehetend, kielégítendi. Mert bár mennyire ajánlják is e' vagy ama rendszert, bajainkat gyökerestül bizony egyik sem orvoslandja meg, 's bár mikép tessék is egynek vagy másnak a' bécsi rendszer, az alkalmasint csak bécsi körülmények közt ajánlható. De a' mészarosok a' körülményekkel nem sokat gondolva, erőnek erejével kívánják a' bécsi rendszert, vagy legalább valami állandó biztosságot; mert vajjon nem nehéz lenne é (minden rágalmat 's gyanúsítást mellőzve), a' néhány tágból álló 's alkalmasint ingyen fárado választmányt, álljon bár a' legkülönbféle színezetű emberekből, eszközül törpíteni le? Mi lesz a' dologbul, meglátjuk; ez alkalommal még limitáltunk. A' husárt ez idő táján mindig leszállítani szokás, ezt jelenleg is minden ember kívánta 's ezek közt első Buda város követe, kitől közöröm vala hallani, mikép Buda város főleg a' természetű osztály javát hordja szíven), tehát csak a' mennyiség körül forgott a' kérdés: sokan 1, többen 2kr. kívánták azt csökkenteni, végre abban állapotok meg, hogy jul. 1-jéig maradjon meg a' hus jelen 14 krosi árban, azontul pedig 12 kr. legyen 1 font ára, melly határnapig a' 14 krosi fontra számítatva összevetett marhájakat a' mészarosok kivághatják. — Egy megürült járásbeli biztosságra a' folyamodók közül Lévy Ferencz, Tóth Fer. és Körmöczy Károly ajánlatott a' fens. nádorhoz kinevezés végett. — A' nemzeti színház igazgatója Simoncsis János a' van Hasselt-Barth assz. által a' nemzeti conservatorium javára adott előadásboltiszta haszonkép mintegy 1245 ftot mutatván be őrizetül a' megyének, miként az a' Liszt zongorász zeneversenyéből e' célra gyűlt összeggel is történt, ez tudomásul vétetett. Végre előadattak az adószedők értékbiztosítékai. — Jun. 10-én a' fővárosi szabólegényzavargás vonván magára a' RR. figyelmét, a' középponti szbirót kiküldték annak megvizsgálásul: vajjon nem érdekeltetnek é ott személyek, kik a' megye hatósága alá tartoznak, 's nem jöttek é tények közbe, mik a' megye alkotmányos felszólalását igénylenék. A' rövid időn viztatért szbiró szóbeli előadásából megértették a' RR., mikép eddig a' bajban semmi megyei hatóság alá tartozó egyed nem érdekeltetik, 's a' katonaság, a' városi hatóság kérelmére jött közbe. A' kiküldött szbiró még hivatalos értesítést terjesztend a' megye elébe. Csudálatos volt némely szólók panasza, miszerint az utcáknak békés lakosok előtt is elzárását sérelmesnek festették, mintha bizony a' katonák fel lettek volna hatalmazva annak vizsgálására: hogy ki békés polgár, 's ki nem békés szabólegény, 's mintha katonaság épen csak a' szabólegények ellen lett volna felállítva. — Néhány vegyesházassági eset fordult ezután elő, mik közt egy róla adott reversalis miatt vallásos kérdés alatt levő ifjú házassági ügyét a' járásbeli szbiró vizsgálánda meg, az esketéstől vonakodó lelkész pedig oda utasítandja, hogy az ifjut akár mint r. katolikust adja össze, mivel mindkét esetben tartozik. Egy felsőbb intézvény L. dabasi lakosnak a' hatheti oktatás kiállhatását megengedi. Megyei körlevelek közül Győre a' magyar nyelv iskolákban alkalmazása iránt 's Fehéré az erdélyi uniót sürgető, pártoltatott, hanem Bereg a' római magyar egyház függetlensége iránt nem, 's ezt nagyobb részt a' protest. szólók nem pártolák, mivel vannak törvényeink, mellyek a' magyar egyháznak római szentszékezi viszonyát meghatározzák; Vas értesítvénye a' börtönügy iránt tudomásul vétetett, ugyszinte Somogy azon indítványa, hogy a' pesti egyetemen evang. tanítószékek állíttassanak, mi a' két vallásfelekezet közt fenálló igazgatási különbség miatt nem igen pártolható. Hajdukerület tudósítása szerint a' kerületben 813 ft. gyűlt össze a' pesti

ref. főiskola számára, Somogyban pedig csak 38 f. Előfordult valahára a gyűlés utolsó napjaiban néhai b. Brudern József országos ezélokra rendelt tömegének számadása is, hanem az nem tárgyalatott, csak egyszerűen általvizsgálat végett biztossághoz utasított, pedig már ideje volna ám annyi év után ezen a közönséget olly közelről érdeklő értékről valamit naptényre deríteni. — Végül igen fontos tárgyunk maradt, mely iránt ha igénytelen nezetünket 's tiszta meggyőződésünket, miként illik a' közvélemény minden organumához, nyíltan minden tartózsünköt, miként kijelentjük, úgy hisszük, tisztunket teljesítjük. Rendre került ugyanis Zalának a' híres zágrábi gúny-, vagy miként mondák, harcddal eljátszatlását panaszló levele, mely természetesen pártoltatott 's egyszersmind országgyűlési tárgyak közé följegyeztetni határozatott. De ez még nem vala elég, mert érzékeny szavakkal előadatván azon elkésérítő botránnyok, miket horvát rokonink olly vakmerően a' magyar nemzet ellen forralnak, ezen kellemetlenség megszüntetéséül egyszerű „vájunk el“ indítványoztatott, és köztetszéssel fogadtatott. Én, a' ki ezeket írom, valamint megütközéssel értettem vala meg Borsod érdemkoszorus követének mult országgyűlésen Horvátország követéhez intézett ezen értelmű szavait, szintugy csudálkozva hallám jelenleg az elválás eszméjét Pestmegye teremében azon férfútól megpendített, a' haza szertehúzó flai egyesítésén, ki az idők viharai által kettészakított magyar haza összeolvasztása mellett annyit szöllött, épen ezen férfútól hallani a' századok által összeforrasztott és a' hódítók argus-szeméi közt egy testben élő haza szakadását önkényesen czélba vétetni, valóban álmélkodásra ragadó szomorúság. Egyébiránt bocsánat uram! nem azért nyilatkozom így, mintha talán következzelenség szinét volna szándékom oda sütni, hol az talán nem kereshető; egyedül az elválás módja haszna 's következményei felőli nézeteit az indítványozó 's pártolóknak ohajtanám a' közvélemény organumai tükrében szemlélni annyival inkább, mivel korunk mutatóúja nem hagyja felednünk, mikép ezen országdöntő kérdés a' közelgő országgyűlésen okvetlenül szönyegre kerülend. Jelenleg, midőn az elválás formájáról még legkisebb szó sem hallatszott, minden lehető fokozatát föltehetni még az elválásnak. Azt nem hihetvén, hogy van e' hazában ember, ki Horvátországot a' magyar korona alól akarná kitesztítani, mert hiszen ez ellen, őseink gondoskodásából, a' fejedelmi koronázási eskü által is biztosítva vagyunk, körülményink leginkább azt kiszötenek gyanítani, hogy az elválás baráti azt hihetőleg az 1741: 18 czikk 1 §a értelme szerint ohajtlják eszközteni, hogy t. i. Horvátország azon viszonyban álljon Magyarországhoz, mikép ahoz jelenleg Erdély áll. De a' kik ezt ohajtlják, nem érthetem: mikép kívánhatják Erdély egyesülését, hol szintén van, és adjunk jogot az oláhnak, több nemzet lesz, mely ellenkezésbe jöhet velünk. Valóban az idők megtanithatának mi bennünke: mily nehéz az egyesülés ólomlábu munkája kívált nálunk, kik például az erdélyi részek visszakapcsolása iránt már az 1741: 18 cz. 2 §ában, 's hosszas küzdés után ismét 1836: 21ben biztossítatánk, kik az erdélyi unióra nézve félszázados küzdés után ott vagyunk, vagy miként tetszett mondani ott sem vagyunk, a' hol félszázad előtt valánk, és ki tudja: mi éljük, vagy unokáink élendik e' meg az egyesülés boldog korszakát? De — engedelemmel legyen mondvá — úgy látszik, mi nem is érdemeljük annak megélését, mert ime melly országot sz. László véres harczi hazánkhoz csatlának 's gondos őseink hódító vitéségükkel közel 8 sulyos századon át nemcsak megörzének, hanem azt öngyermekökkint keblökbe fogadván, vele alkotványuk szivvérét is, mit a' világtörténetben egy nemzet sem teve meghódított országgal, megoszták, hogy kettőből egy test legyen 's benne egy lélek lakjék, és ime mi egy kis gúnydalért 's holmi ábrándozó hősöskék tulsapongásaiért készek vagyunk felpuffadt nagylelkűségünkben az életérré vált köteleket megszagatni, 's nem tekintve a' jövendő, sem azon kötelességeket, mikkel utódinknak tartozunk, nem borzadunk őseinknek vérről szerzett érdemeit ekkép pelengérré állítani! Hát annyira foglalá el már a' nagylelkűség e' nemzetben a' vitéség helyét, hogy mit őseink világrendítő hadakkal nehezen szerzének meg, mi azt egy orrfintorgatásért nagylelkűleg visszadobjuk? Rajta tehát erdélyi szászok, rajta ti felvidéki panszlávok, énekeljetez gúnydalokat és egyébben is kövessétek híven a' horvátokat, a' messze czélt könnyen elérhetitek, ne késsetek ti pest-budai németek, ti zsidók, ti alföldi ráczok sem; hol ti laktok, mind olly meghódított föld csak, mint Horvátország; a' magyar keleti nép, sokkal kényelmesebb, semhogy inkább bajlódnék veletek, mint mondaná: „vájunk el“ „csináljatok magatoknak törvényt“ és sokkal nagyobb lékü, semhogy mit egynek ad, azt mástól megtagadná. Ha annyira mentünk, akkor uraim, bizony csak vájunk és vájunk el, hogy felseprett porként vesszünk el a' semmiségben, mert nem vagyunk érdemesek, hogy e' vérről szerzett 's áztatott földet tapossuk. De talán kissé messze is mentem; él magyar, áll Buda még 's hiszem: Horvátország is miénk marad még! B. J.

(**Abauji gyűlés.**) Abaujmegye majus 23dikán tartá évnegyedes második és tisztujítás - utáni első kisgyűlést első alispánja Vitéz János elnöktele alatt, ki is terembe léptekor sokszorozott éljen kiáltással fogadtatván, elnöki székét elfoglalta 's a' megye Rdeit, röviden, de lelkesen köszönté; jelen közgyűlésben, melly 28kán berekesztetett 's a' benyujtványok sokasága miatt folytatólag június 20kára áttétetett, előfordult nevezetes tárgyak következők: 1) a' nm. m. kir. udv. kancellaria, kiadott parancsiban az elvetett itéleteket általjában semmi okokkal nem támogatván, ez sérelemül vétetett és az országgyűlésre adandók közé följegyeztetett. 2) Györmegye azon korszerű és törvényes kívánata, hogy a' tudományok jövő iskolai évtől kezdve magyarul taníttassanak, lelkesen pártoltatott 's megyénk e' tárgyban hasonló felirást tett ő felségéh. egyszersmind megrendelvén, hogy a' nemzetiség, de népnevelés előmozdítása tekintetéből is a' megyebeli földesurak halukon építendő és alapítandó iskolák létesítésére a' járásbeli főszbirák által hatalmasan szólíttassanak fel. 3) Temesmegye levele, az isméretes katonai igen sérelmes kicsapongást tárgyzó, meleg részvétellel és sajnálkozással fogadtatott, 's megyénk szintugy ő felségéhez felirást intézett a' vétkes tiszt megfenyíttetését és illó elégtételt sürgetve. 4) Zólyomnak vegyes házassági sérelme, de kivált intézkedési legkevésbé sem találtak viszhangra, azonban az e' tárgyban már tett felirást megyénk ez uttal ismétlé, fő's egyedüli kívánsága lévén e' részben mennél előbb minden lehető surlódást megszüntetni. Zalamegyének azon méltó pana-

szát tárgyzó levelét, miszerint Zágrábban a' Gollner magyar ezred hangászkará nemzetünket gyalázó gúnydal zenéjét eljátszá, a' közlött jeles felirással együtt, mellynek remek tollu több kitételei megéljenzetettek, megyénk méltánylólag fogadta és a' zenedal eljátszását parancsoló ezredesnek elmozdittatását ő felségéhez intézett felirásban kéri. 6) A' hus ára június 1ső napjától egy váltó krral feljebb emeltetett, tekintetbe vevén a' takarmány jelen szüklétét. 7) F. e. febr. 9kén Pesten kelt 's b. Orczy György, mint a' m. gazdasági egyesület kertészeti szakosztályának elnöke a' megye első alispánjához intézett 's ezennel felolvasott felhívó-levele a' megye Rdei illó méltánylattal fogadták és elismervén azon szellemi gyönyört, és erkölcsi 's anyagi hasznot, mi a' gyümölcsenyésztés által az özszes hazára, mindenek felett pedig a' köznépre háramlik, a' felhívásban érdeklött középponti országos gyümölcskert minél előbbi megalapítását hasonlólag szükségesnek, közrehatónak találván, hogy ez idővel üdvös eredményü szép vállalat létrehozatalában a' lehetőségig annál többen részt vehessenek, a' felhívó levél mása a' jár. főszbiráknak olly meghagyással adatott ki, hogy azt a' megyében szokott módon közhírré tevén, illető járasaikban minden rendű és rangu lakost a' vállalat résztvevő pártolására sikerrel szólítsanak fel, és a' megküldött részvényívre, melly Klestinszky László t. hites aljegyzőnél leendő aláírás és lefizetés végett minden előtt nyitva áll, mennél számos részvényezőt szerzeni, ügyekezzenek. 8) Csanád megyének a' mézárszéki jog eltörlése iránt kelt levelére, a' kiküldött biztosság hiv. jelentését beadván, arra fontos és törvényes okok előhozatala mellett nem pártolólóg feleltetett. 9) Az utilevelek ezentul csupán magyarul kinyomatni rendeltettek. 10) A' takarmány tavalyi szükléte következtében, miután az adózó nép azon tartozásának kiszolgáltatására teljesen elégtelen, a' szükségesek megszerzése tekintetéből a' nm. m. kir. helyt. tanács a' k. kincstárból kölcsönzendő, 2000 pengő forint eszközzésére megkérte, avagy a' megyében szállásozó lovas katonaság éléstárból ellátására. Ennek folytában másod alispánunk Patay Sámuel, a' szegény adózó nép iránti figyelemből, mig e' részben felsőbb helyről a' kívánt válasz érkezendik, szöna és szalma saját jószágából kölcsönzését nagylelkűleg ajánlá, melly nemes szivesség azon feltét alatt, hogy a' f. e. termésből ugyanannyit, menyit kiszolgáltasson méltánylattal 's köszönettel fogadtatott. 11) Beregmegye levelére, mellyben kérdezi: megjött-e hozzánk isméretes levele, annak mindéddigi meg nem érkezete tudtal adatott. 12) Biharnak a' vontatók eltörlését indítványzó levele helyzeti alapos okoknál fogva nem pártoltatott. 13) Hivatalaiktól mult tisztujításakor elbucszott három adószedő számadásai a' küldöttség által megvizsgáltatván jelentése értelmében azok jó rendben minden, legkisebb hiány és nehézség nélkül találtak. 14) Szomszéd Borsodmegye f. hó 30dki tisztujítására meghívó levele következtében, másod alispán elnöktele alatt 52 tagból álló küldöttség nevezetett. Közgyűlésünk legszebb renddel, illedelem, mérséklet, szóval: jellemes emberekhez illó komolysággal, minden pártszellem mellötéttel csendes vérű és megfontolt következményekkel összekötött egyetértéssel és közjónak előmozdítására czélzó tanácskozások közt folyt le 's így a' nagy munka, mellyt szeretve tisztelt főispán grófunk a' nem rég tartott tisztválasztás által valóban, mint a' következés tetteg mutaja, bölcs előrelátással és kiszámítással befejezett, már is olly dicső sikerű; Abaujban csak egy párt létezik, mellynek szilárd elve: egyetürekvölég együttértéssel a' közjót előmozdítani, a' gyve javát, díszét eszkölni és fontolva, ha néha lassan is, de bizton haladni. A' megyei tisztujítások a' társalkodási egyesület által, a' helybeli nöegyelt jótékony czéljainak előmozdítására adott tánczvigalomkor 160 pengő forint jött be, mit leginkább hálálhatni ezen bált indítványzó's elrendező A. J. ur lelkes buzgóságának. — Időnk igen jó és bő évet ígér. — Tegnap Komlóssy igazgatása alatti magyar dalszinésztársaság a' városi színházban első mutatványul adá: „Király leány mint koldusleány“ című Raupach-színjátékot; Komlóssy Ida (Laura) és Szilágy (Ramiro) jeles játékok köz méltánylatra talá t és többször zajosan hívtak. K. L.

(**Árvamegyei közgyűlés.**) Ujdon kinevezett főispán-helyettesünk Marczibányi Antal es. kir. kamarás máj. 1én szokott ünnepélyes tisztelgések közt érkezvén A. Kubinyba, másnap örömjajoz szertartások mellett foglalá el megyénk korm. székét; az esküt egy szépesi káptalanbeli kanonok felolvasása szerint mondván el, velős tartalmu beszédben reményt 's tiszteletet gerjeszte a' RR. kebleiben. A' kedves ünnepélyt szokott közgyűlési tanácskozások válták fel. Egy ügyvédi oklevél hirdetésekor indítvány tétetett az iránt, hogy jövő országgyűlésen az ökvédi vizsgálatoknak értelmes közönség előtt nyilvános tartatása eszközöltessék ki, 's az egyhangulag elfogadtatván, pártolás végett a' többi megyékkel közöltetni rendeltetett. A' megyéket rendre utasító htartósági körlevél azon része, melly a' törvények áthágásáról szól, ránk alkalmazható semmi értelemben nem lévén, jogaink további gyakorlása iránt óvással kísértetett, egyéb fejedelmi kegyes kifejezések ellenben hálával fogadtattak. Zólyomnak a' vegyesházasságok tárgyában m. é. nov. 16árul kelt levele pusztán tudomásul vétetett, ámbár mutogatták az is, mikép a' r. kath. papság az 1791: 26 cikkben a' vegyesházasságok összeadására nézve neki tulajdonított előjogrul tetteg lemondván 's azt nem teljesítvén, az evang. papok, kik egyszerű tanúk a' törvény előtt mindenütt lehetnek, az elhagyott ügyét fölölhelhetik. Tárgyrokonságnál fogva szönyegre került a' pápai breve is, 's a' fontos ügy eldöntése végett rendkívüli országgyűlés emlegettetett, ez azonban, valamint Zólyomnak előbbi végzését igazoló újabb felirása az országgyűlési előkészületekkel foglalkodó választmányhoz utasított. — A' hadiadónak a' besztérczebányai kerületi pénztárba szállítása Sturecz nevű nagy hegyen elkészült utvonalon már rövidebb idő alatt történhetvén, az e' végetti szokásban volt napidíjak nyolcz napról ötre csökkentetiek. — Trencsény 's Zalának a' nemzetiség kigúnyoltatása miatt, Tornának a' magyar utilevelek iránt (de a' visszatörítés mellötéttel) 's Temesnek a' katonai kihágások tárgyában érkezett körleveleire ő fgéhez felirások határozattak. Biharnak a' vontatók eltörléséről értesítő levele, nálunk sem hetelők, sem vendégiek nem lévén szokásban, tudomásul vétetett. Beregnek a' magyar r. egyház függetlenségét indítványzó levele országgyűlési választmányhoz utasított, miről a' tudakozó 's indítványzó megye értesítetni fog. Szatmárnak a' 12 pont tárgyában újabb körlevele 's Biharnak a' tizedeltörlésztése iránti, szintazon választmányhoz utasított. Szüksége-

inknek nemigen megfelelő megyeházunk helyett újnak építtetése indítványoztatván, véleményezés 's tervezésre választmány bízott meg. — Tisztújítás határnapjaul főisp. helyettesünk f. é. jul. 11ét tűz ki; mely törvényes joggyakorlásnál az előkészületekkel foglalkodott választmány helybenhagyott munkálata szerint minden 18 évet meghaladott nemes szavazattal bírand, kik eleve összeiratván, ha szavazásra kerülend a' dolog, név szerint fognak a' szbiró által szavazásra szólítottatni, meghatalmazás által azonban nem választhatni. — Főispánhelyettesünk, miután a' RR. nagy örömeire bírának koszorúját Deák Ferencz nevével is ékesíté, közjó iránti buzgalmánál fogva még azon nemeslelkűségével kötelezé le a' RR. háláját, miszerint a' megyei Csaplovicsféle könyvtárt 100, az evang. iskolatanítók özvegyei gyámalapítványát 150, három kath. iskolát 150, 's az alsó kubiayi szegényeket 40 pfttal kegyeskedett megajándékozni.

Borsod megye. F. é. jun. 7én tartott tisztválasztáson köv. tisztikar alakult: első alispán: Balogh János; 2dik: Majthényi Aloiz; főjegyző: Szabó János; tisz. t. főj. gr. Majláth Kálmán; aljegyzők: 1ső Juhász Antal, 2ik Farkas Pál; tiszteletbeli alj.: Kürthy Pál 's a. t. hadi pénztárnok: Simonyi Ferencz; honi: Simonyi Libor; számvevő: Reinprecht Ferencz; főügyész: Juhász Benedek; alügyészek: 1ső Batka Bálint; 2dik Várady János; árvák ügyésze: Mattyasovszky Leopold; levéltárnok: Valentini József; várnagy: Kürthy Zsigmond; selyemtenyészési felügyelő: Névény Elek; ménék és utak felügyelője: Liska Péter; hidbíztos: Névény Flóris. Lévai járásban fősz. biró: Rudnyánszky Flóris, alsz. birák: 1ső Mátéffy János, 2dik Kürthy József, 3ik Tót Dániel; esküdtek: Fába Zsigmond, Czimer Pál, Mészáros László 's Veres Lajos. Biztos és pertárnok szbirói ranggal: Bajcsy József; adószedő: Szakmáry Aloiz. Garami járásban f. sz. biró: Brogyányi István, aladószedő: Veres Ant.; alsz. birák: 1ső Farkas J., 2ik: Simonyi Simon; esküdtek: Kis Adolf, Rajczy János 's Veres István. Tapolcsányi járásban f. sz. biró: Névény Miksa; alsz. birák: 1ső Boronkay László 2ik: Bodó Simon; 3ik Jeszenszky Károly, esküdtek: Mattyasovszky Tamás, Kis Lajos, Lipsey István 's Jancsovics János; adószedő: Oláh János. Oszlányi járásban f. sz. biró: Simonyi Adus (Adeodat); alsz. biró: Kosztolányi Károly, esküdtek: Simonyi Sándor; adószedő: Kosztolányi Samu. Verebélyi járásban fősz. biró: Gál Aloiz; alsz. birák: Sütő Fer., Juhász Zsig. 's Boronkay Rudolf; adószedő: Csibá Ferencz; esküdtek: Benkovics János, Hajnal Károly, Balogh Gusztáv 's Bajcsi István; biztos: Sütő Kázmér szbirói ranggal, stb. A' őán tartatott közgyűlés tárgyait, a' tisztújítás körülményeit jövő alkalommal közlendem, még holnap kinevezetendő tiszteletbeliekkel jegyzőkönyvi kivonatbul. Előleg azonban jelentem, hogy a' hozott szabály daczára is corteskedést űztek, de minden kihágás nélkül példás renddel. A' választás — a' verbélyi járás f. sz. biróságát kivéve felkiáltással végeztetett egy nap. Gál Aloiz és Juhász Antal közt osztott itt meg a' vélemény, az 534 szótöbbséggel tükos szavazattal választatott meg ennek 492 szavazata mellett. Hosszabb kurjongás a' főügyészi hivatal felett történt a' megválasztott Juhász Benedek szembe és fülbe ötlő többsége mellett, a' Kosztolányi Pétert kiáltozók és emelgetők aránytalanul csekély számának ellenében. Posta nem léteben egy biztos alkalomra tettem szert, mely tén holnaputára eljutand Budáig.

Miskolcz, jun. 6án. Városunk már majus 29én szokatlan élénkséget ölt, mert másnap egy megye jövedője felett 3 évre volt a' koczka vetendő. Délelőtt főispáni helyettesünk nyílt, de még is elég szűk térre szorított conferentiát tartott a' tisztviselők kijelölése felől, a' RR. véleményét kihallgatandó. Délután a' járásokbul beözönlő nemesség jövede, számtalan hintótul vezetve diszmenethez hasonlita; a' különböző pártbeliek győzelmük felől táplált reményök éledt vagy csüggedt, a' mint t. i. ez vagy amaz elvonuló csapat edes övéik közé tartozott vagy nem. Éjjel, kivéve a' tanyákon némely partialis ültesztásokat, semmi zavar nem történt; mert az éjjeli fel 's alá járkálást tiltó határozatunknak papiroson nem maradását a' megeredtet eső is hathatósan segíté elő. 30án 8 órakor kezdődött 's 3 fén végeztetett be a' tisztválasztó közgyűlés 's a' legkedvetlenebb esős idő daczára is háromezer nemes gyakorlá szavazásjogát; 's töménytelen nép lépé el megyeházunk terét, kíváncsian várván az eredményt. Minden választás, kivéve a' sz. péteri járás fősz. biró 's 3ik tisztialügyvédi hivatal, felkiáltással történt, 's itt sajnálni lehet, hogy a' „nyilvánosság baráti” tól indított rendetlen tolongás (kik a' tükos szavazás haszonvehetlenségét csak így brevi manu 's practice akarták megmutatni) 's a' szakadó eső által is a' szavazóhelyhez szorított nép tolongása miatt, a' szavazás nem mehetett oly példás renddel mint vártuk. — Tisztújításunk tehát be van végezve! (Ceredvényit lásd alább.) Győzött azon rész, mely nem anyagi erőben, de értelmi 's közvéleményben találta erős gyámolatát; újabb leczkeül azoknak, kik népszerűség 's közbizodalom nélkül pusztá gyanusítgatás 's néhány hordó borral 's lakmározással is polczra juthatni véltek. Tisztújításunk be van végezve, elhárítva a' lapis offendiculi, mely miatt megyénk békéje megzavartatott: 's mi hiszszük, hogy most már — a' megye öszhangzó egyes akarata által megválasztott első alispánunk kormányá alatt Borsod ismét a' régi lesz; a' fontolva haladás bajnoka, alkotványunk őreinek egyike, a' kor szellemét felfogó, engedvényekre, az alkotványos vár sánczai szélesbitésére kész. — Jun. 2án a' jegyzői 's egyéb — főispáni kinevezéstől függő hivatalok töltettek be; külmegyei küldöttségek tagjai 's megyei becsülettel kilépett 's lemondott tisztviselők táblabirákka nevezettek. Küldöttségi vélemény folytatában a' törvényszéki jelen eljárás hiányit némileg orvosolani 60választott táblabirónak jövő közgyűlésünkön tükos szavazással nevezetése határozatott; melynek létesítését tén nem lesz érdektelen a' k. olvasóval tudatnom: a' megye belakos táblabiráinak névsora ivekre fog nyomatni; gyűlés megnyitásakor minden olvasni tudó — és szavazással bíró egyed egy illy ivet fog kapni; a' választandó 60 táblabiró neveit alá kell húzni 's a' szavazászedő küldöttségnek benyújtani, mely még ezenkívül az olvasni nem tudó, 's ezért ivvel elsem is látandó egyedek — habár csak egy két tagra terjedő választási nyilatkozatit is följegyezni köteles. A' borsodi tisztikar köv. Első alispán Szathmáry Király József. 2ik Palóczy László; főjegyzők: Okolicsányi János és Rácz János; aljegyzők: Okolicsányi Manó, 's Teőreök Sándor; tbeliek: Szűcs Miklós, Telegdy Pál, Bene, Zsarny György, Bekény László; hadi főadószedő: Lossonczy

Károly; házi: Dominkovics Lajos; főügyvéd: Bakó János; alügyvédek: Bay Bertalan, Bárány Farkas, 's Herke Miklós; tbeliek: Bakos Antal, Rácsok István, Vadnay Barna, Szűcs Samu, Miskolczy Ábrahám, Horváth Antal, Kassai Pál 's a. t. főorvos: Kathona Mihály 's Braidschwer Benjámín. Levéltárnok: Kis Gábor, sornok: Chyk Mihály; fősebesz: Hágen Ferencz; várnagy: id Órássi József. — Miskolczy járás. fősz. biró: Gencsy László, középponti: Sebe József; alsz. birák: Bárány Bertalan, Vadnay Miksa 's Visolyi Károly; aladószedő: Visolyi Dániel, esküdtek: Vadnay Bertalan, Molnár Zsigmond, Pásztor József és Dobozi Dániel. Egri járásb. fősz. biró: Szemere Bertalan; alsz. birák: Paulikovics László, ifj. Szepessy Ferencz 's Kandó Fer., esküdtek: Fekete Mihály, Szabó György 's Marton Károly. — Szentpéteri járás: fősz. biró: Ragályi Károly; alsz. birák: Fodor Ferencz, Holló Ignác és Szentimrey László; aladószedő: Szalay Mihály; esküdtek: Vas Ist., Farkas Ján. és Elek László. — Szendrey járás. fősz. biró: Gombos Miksa; alsz. birák: Lossonczy András, Okolicsányi Lajos 's Osváth Mihály; esküdtek: Varnay Ferencz, Szalay Pál, és Szép Sámuel. — Csendbiztosak: ifj. Kisszely József és Hubay. — F. é. jun. 4én élte tavaszában szenderült át jobb létre Telegdy Pál Borsodmegye aljegyzője, szülsége, testvéri 's baráti mély fájdalomra. A' magyar literatura egy kezdő bajnokát veszlette benne. — Béke hamvaira a' korán kiszendettnék. — S. —

(Magyar gazd. egyesület földészeti szakosztályának ülése jun. 1sőjén.) Ha a' gyarapodó részvét mérlegül szolgálhat arra, hogy a' gazd. egyesület őszinte törekvése a' kitűzött célra a' nagy közönség által megismerttetnek; akkor az e' napon m. Szapáry Józ. gr. elnöksége alatt őszszeült szakosztály bátorító megalégüléssel foghatott a' tanácskozáshoz, miután jelesb honi gazdáink közül számos tisztelő meg gyűlésünket szives jelenlétével. Érdekes és tanulságos tapasztalásokat hallottunk, megérdemelnék a' külföld példája szerint a' gyorsírók által szóval szóra leiratást; mivel azonban gyakorlatlan kéz erre nem képes, a' jegyző egyedül rövid vejejét adhatja e' tanácskozáshoz. Az első fölvetett kérdés vala: tételt-e mult év ő a' tapasztalások a' föld-alommal 's micsoda sikerrel? Erre a' jelenlevők újabb tapasztalást's eredményt nem jelentettek ugyan, hanem abban megegyeztek, hogy a' földalmozás csak mint szükségben szolgáló szer tekinthető 's főleg akkor, ha szalmában 's annak pótlékában szükölködünk 's azt nagy áron kellene megszerezni; 's ha a' föld be- 's a' trágya kihordása (mi nehézségénél fogva szalmatrágyához képest több vonóerőt kíván), nem nagy távolságra esik, 's oly időben eszközölhető, melyben a' gazdagsági erő egyéb fontos munkák által nincs elfoglalva, 's így a' földhordatásért igen magas ár nem számítható. Emeltetett azonban egy módja a' földtrágyának, mely az előbbtől abban különbözik, hogy a' föld nem az állat alá, hanem a' trágyával felváltva rétegenként a' ganajra teregettetik. E' mód bizonyosan kevesb költséggel jár, 's hol trágyaszükségben van a' gazda, annál hasznosabban fogja követni, minthogy a' föld által a' ganajnak különben legtrágyázóbb párárszert megköti. 'S e' mód, mint előadatott, Szepességben régen divatoz, hol főleg a' trágya szűke miatt minden ganaj gondosan összegyűjtetvén, a' ház körül található jobb földdel kevertetik 's legalább egy évi érés után trágyázásra fordítatik. Szinte a' Szepességben göbolyistállókbul kihányt ganajra is rétegenként 's vastagon föld teregettetik, 's megérése a' reá szivattyuzott trágyalé által siettetik. Földolog marad az illy földdel teregetett trágyakészítésnél, hogy az egymással, ásó és kapá segédelmével, minél jobban összekevertessék. E' trágyakészítéssel rokon, de nem annyira isméretes 's még kevésbé divatozó a' trágyaszaporítás azon módja, mely szerint a' ganaj földdel rétegenként vegyítettvén, fölülről egészen betakarattik a' végre, hogy a' ganajnak minden páráját felfogván, 's attól áthatva trágya helyett sikeresen szolgálhasson. A' tisztelt jelenlevők egyike az illy módon készült 's löherre hordott trágyakeverés sikerességéről két évi tapasztalásra hivatkozott. E' páratrágyát, melynek lényeges alkotórésze a' mész, részletesben megismerteti Weibel irómánya, ki azt a' vevőknek arcán gyanánt árulja. Kívánatos, hogy ezt némi figyelemmel kísérje a' közönség 's tapasztalást közhírré tegye. Arra név: vajjon tapasztaltatott e' szarvasmarha- és ju trágya hatása között különböző akár magára a' termésre, akár a' föld trágyaerejének tartósságára névze, — tetteges adattal senki sem szolgált; miután nálunk e' részben köztudomásra összehasonlító kísérletek és próbák nem tettek. Nem is abban fekszik e' kérdés fontossága, mintha a' magyar gazda előtt isméretlen volna a' szarvasmarha- juh- és lótrágya különbsége, 's az elsőnek a' homokon, a' két utóbbinak pedig kitűnőleg az agyagon gyakorlott jótékony hatása; hanem főleg azon körülményben, hogy a' külföldön egy idő óta ismételve előfordult azon állítás, miszerint a' ju trágyának huzamos évi alkalmazása a' föld termékenységére kártékonyan hatott. Minthogy azonban ez, habár nálunk észrevehetőleg nem tapasztaltatott is, lehetőségek közé tartozik; a' valóság kinyomozására mndazáltal hosszab évi állhatatos tudományos nyomozás kívántatik, mit magányosaktól nem követelhatni; tehát már az egyetlen tárgyban is, mely juhtenyésztőházainkat különösen érdeklí, csak valamely országos példánygazdaságtól lehetne bővebb felvilágosítást várni. Attérvén erről a' 2dik kérdésre, t. i. honi dohánytermesztésünkre, igen érdekes észrevételeket hallottunk különféle dohányfajainkról. Így például előadá Laczkovich kapitány ur, a' verpeléti dohányra névze, hogy annak magvát egykor bold. b. Brundern Amerikából hozatá 's úgy osztá azt ki 's terjeszté el a' lelkes által jobbagyi közt. Sőt a' magvát évenként meg is újítá. A' dohány ott szürke homokföldben minden trágyázás nélkül, 's mi fölött, évek óta szakadatlanul ugyanazon helyen termesztetik, 's lépen ott legjobb illatu, hol soha nem trágyáztatik. Ellenben a' kiültetés után kénytelen a' termeszött ültetvényét, míg csak erőre vergődött, az ott elfolyó patakából éjjel nappal öntözni. A' verpeléteknek egyébiránt szép hasznuk lehet dohányukból, minthogy annak mázsája a' mineműséghez képest 35—100 pgó forinton kél. Csapó alelnök ur is érinté, hogy a' legtöbb faj szép külseje mellett nálunk közönséges izetlen fajú korcsult, részint pedig mivel nem igen pénzelt, azokkal a' sváb helységek felhagyván, régi dohányfajákhoz visszatértek, melyek Tolna vmegyében 4 ismeres főfajra oszlanak; a' pécsi, mely 6 frton, dorog-kajdacs, mely 8—12 frton, faddi, mely 18—20 frton kél, 's végre a' közönséges kapadohány. A' faddi azonban kitűnő jó illatja tekintetéből különös figyelmet érdemel. Megemlítették továbbá Pázmánydyb. által a' gyengébb kecskefalvi 's erősebb gyallai, de egyenlő illatu védéki dohány Komáromban, meg továbbá Szapáry gr. alelnök ur által a' sajnái és kiseri, mely u' őbbit mennyiségre minden fajok közt legnyereségesebnek tartja. Előadatott ennek folytatában. Máj. 1stván esatergomi kaplán szives figyelmzettetésre is azon dohányfajra, melyet számos év előtt atyja Mocsokon Nyitrában termesztett, 's melyből állítólag kitűnőleg jeles és drága sárga burnót készült. Igen szivesen vette továbbá a' szakosztály id. Fejér Sándor hosszú-páli predikátor becses tudósítását az általa 's még többek által termesztett, Csetnekről oda átszámazott kellemes fűszerességű muskotálydohány miveléséről, mely a' jelentés szerinti oly termékeny, hogy 90 □ ölnyi térségen belőle harmadfél mázsát termesztett, melynek fontja 30 krjával kelt váltóban. Miután pedig e' dohányfaj illyformán nemcsak termésére, hanem árára névze is feltűnőleg nyereséges 's mind a' mennyiségi, mind a' minőségi eredmény főleg a' ezélszerű mivelésnek következesé; tehát a' t. közlő megkéretni rendeltetett, hogy követésre méltó bánásmódját az egyesület lapjaibana' gazdaközönséggel megismertetni nesajnája. Nem kerülték

el végre a szakosztály figyelmét a' esetneki, ribai, vinyédi, hoveji stb. igen híres dohányfajok. — Miután a' szakosztály mizdezekből csak azon meggyőződését látta megerősítve, hogy hazánkban is igen becses, már tökéletesen honosított dohányfajok léteznek, mellyek tágasb elterjedést érdemelnének, de mellyek Czindery a'lelnök ur megjegyzése szerint a' nép nagyobb része által csupán azért nem termesztetnek, mivel rájuk kevesebb a' vevő, 's így nem minden pillanatban eladhatók; 's mivel a' tudatlan inkább mennyiségre, mintsem jóságra megy; tehát a' szakosztály az egyesület egyik feladatának tekintti: 1ször az országban találtató mindennemű dohányfajról 's azok mivélsemódjáról magánkn tudomást szerezni; 2or a' jobb fajok termesztésére hatni; 3or Azon lenni, hogy valamely rendszabály segédelmével a' dohánytermesztők a' vevők nyomása ellen az illő árra nézve biztosítottassanak; 's végre 4er dohány kereskedési hitelünk, melly némely fogások és ügyetlenségek által már öbbizben megrendítettett, — ismét helyre állíttassék. — Első pontra, t. i. a' honi dohányfajok közelebbi megismertetésére nézve a' határozathoz képest kimerítő kérdések fognak oly hazafiakhoz intézteni, kik e' czél-élérére kezet fogni hajlandók. (Vege köv.)

Spanyolország.

(Krisztina levele Izabella királynéhoz. Elegy.) April 27kén illy ingerlő tartalmu levelet irt Krisztina özvegy királyné lyányához, Izabella királynéhoz: „Mint királyné, mint anya és asszony kötelességemet kényszerülök e' sorok által teljesíteni. Mig előttem zárva van Spanyolország, Carlota nagynénéd Madridba menend. Előtte és don Francisco infans előtt minden korlát eltűnik. Dicsvágya már most ki lehet elégitve, mert hiszen Arguelles elfogadá látogatását, 's Espartero teszi őt. Reménylhetetjé ennél több 's nagyobb dicsőséget? Illy hangon hosszasan ír a' királyné, 's figyelmezteti lyányát, hogy minden gonoszról inkább őrizkedjék nagynénjétől, kinek minden szava csupán hazugságot és ármányt foglal magában. — A' pénzügyminister le akart hivataláról mondani, mivel azonban ez által az egész ministerséget föloszlatta volna, tehát mégis megtartá tárczáját. —

(A' ministerség bomladozó félben. Ingerültség a' cortesben.) A' tengerészeti és pénzügyminister hivatalaikról leléptek, mit maj. 27dikén tudatott a' cortesell a' kormányzó. Erre Las Navas gr. tüzes beszédet mondott a' ministerség ellen, keményen vádolván azt, hogy sem nemzetiség, bátorság vagy erő tekintetében nem érdemesek azon helyre, hová őket a' sors állítá. E' beszéd következtében másnap 85 szóval 78 ellen fölírás határozatott, mellyben a' cortes nyilváníttja, hogy a' ministerség nem bir azon bizalommal 's erkölcsi erővel, melly az ország boldogítására kívántatik. Ennélfogva most már csupán általános lemondás vagy cortes-föloszlatás közt választhatnak a' ministerek; eddig azonban véghatározatra még nem bírtak vérgödni, csak annyit nyilványítottak a' cortesben, hogy alkotványszerű jogait annak idejében használni fogják. —

(A' ministerség leküszönt. A' cortes-ülések felfüggeszték.) Madridi újabb hírek szerint a' ministerség maj. 30kán benyújtá lemondását, mit a' főkormányzó azonnal elfogadott, 's mindenek előtt a' cortes-üléseket felfüggeszté, hogy a' ministerség-alakítás nagyobb nyugalommal mehessen véghez. Espartero Olozagát és Ferrert hivatá magához ministerség-alakítás végett, de ezek rövid ta-

nakodás után nyilványították, hogy nincs szándékjuk e' megtszítettetésben részesülni. A' ministerség megbukását egyedül a' cataloniai követek elpártoltának tulajdoníthatni, mert a' volt ministerség többsége egyedül ezek szavazatiból állott. —

Anglia.

(Merény Viktoria királyné élete ellen. Peel jövedelemadója az alsóházban elfogadtatott. Elegy.) London, jun. 2kán: „Maj. 30kán este nyitott 4 lovas hintón szokás szerint sétálni volt a' királyné Albert hggel; visszatértekor mintegy 6 óra tájban, Buckingham palota közelében egy fiatal férfi kabátja zsebéből pisztolyt vont ki és elsüté a' királynéra; a' golyó azonban szerencsére nem találta el czélját, 's a' durranás olly csekély volt, hogy a' kocsii robogása miatt nem is hallható azt meg a' királyné, hanem minden fölakadás nélkül folytatá utját, mig a' tettest a' közelében álló egyedek azonnal elfogták. Vannak, kik mondják, hogy már maj. 29kén is löni akart egy férfi, hihetőleg ugyan ez, a' királynéra, de tettét megbánva eltűnt a' sokaság közt; mások ellenben azt állítják, hogy maj. 9kén a' királyné hintájába névtelen levelet dobott valaki, mellyben intetik, hogy merény van élete ellen készülöben. Akármellyike igaz ez állításnak, annyi csakugyan bizonyos, miszerint a' királyné maj. 30án fölmenté udvarhölgyeit kísérésitől, mondván, hogy nem akarja életüket veszélyeztetni. A' tettes eddigi vallomásiból csak annyi jött világosságra, hogy 19 — 25 éves, neve John Francis, 's hogy bűntársai nincsenek. Darab ideg mint ácslegény dolgozott, utóbb azonban dohánykereskedést nyitott, mit néhány nap mulva ismét be kelle zárnia, mivel a' hitelben vett árukat a' kitűzött időre nem bírta fizetni. Azóta a' büntett napjaig magányosan lakott, és semmi olyast nem követett el, miből e' merényét okszerűleg következtetni lehetett volna. A' mi személyességét illeti, nagysága valamivel alól van a' középszerűn, haja igen barna, bajusza fekete, 's arczbőre olaszos barna. Fekete szemei sajátságosul forognak fejében. Öltözete tisztességes volt ugyan, de mégsem ollyan, minőt gentlemanek viselni szoktak. Büntette fölött rendes eskütszék fog ítéletet hozni. Az egész közönség legnagyobb részvétel tudakozódott a' királyné miképléte felől, 's a' közvélemény iszonyodva átkozza az otromba merényt, miből világos, hogy Viktoria királyné, minden pártérdek daczára is folyvást rendkívüli népszerűségnek örvend. A' parlament a' merény után azonnal üdvívánó fölíráttal tisztelgett a' királynénál. — Az alsóházi ülésben maj. 31kén Hume még egyszer hevesül ostromlá Peel jövedelemadó iránti törvényjavaslatát, melly azonban 255 szóval 149 ellen még ugyanazon este harmadszor felolvastatván elfogadtatott. — Özvegy Littleton lady udvarmesternője lett a' kis hgnőnek. — Beszélük, hogy Eszterházy herczeg fejedelme kérései következtében alkalmasint elfoglalandja követi állomását Londonban. — a' Great-Weszttern féle vasutvállalkozók ezen-til szinte nem fogják az utasszállító kocsik ajtait bezáratni. — Jun. 1sején olly népes volt a' királyné társalgási tereme, minőre a' leghűbb emlékeztü udvaroncok sem igen emlékeznek. —

É R T E S I T Ó.

Figyelmeztető kérelem a' Jelenkor és Társalkodó iránt.

A' félév közlő végére főleg messzevidéki t. ez. Pártfogóinkat a' két Hazában bizodalmas tisztelettel emlékeztetjük, hogy kik szokás szerint a' szerkesztő hivatalnál kívánják második félére letenni a' JELENKOR és TARSALKODÓI előfizetést, azt most nyáron minden tájra jöendő számos alkalom által könnyen megküldhetik. Lapjaink félévi ára jövőre is csak az eddigi marad; t. i. négy p. fr. Előfizetéssel a' már meglevő újságboríték, vagy olvashatólag 's hibátlanul leirt név és címzet beküldetését is kérjük, hol a' lakhelyen kívül az utolsó vagy szomszéd postahely is tisztán föl van jegyezve, minden tévedés elhárításaul. Azon tisztelt Hazafiaknak, kik újságaikat bizonyos időig egy helyre, azután másira kívánják járatni, legezelszerűbb a' szerkesztő hivatalnál előfizetniök, mivel akkor kezeink közt levén félére nyomtatni szokott újságborítékaik, változó körülményeik szerint helyben intézhetjük az elküldést 's minden eredhető hibát rögtön orvosolhatunk. Kültartományi olvasóink a' bécsi udvari ró postahivatal utján rendelhetik meg lapjainkat. Levelezőink 's buzgó munkarészvevőink szaporodtával lapjaink mind politikai mind értekező részét, t. i. Társalkodónkat beltartalmára 's egyéb kellékeire nézve mindenkép érdekesbiteni 's a' tökély és fejlődésünk kívánatfokához közelebbíteni törekszünk.

Gőzhajójárás Bécs, Pest es Orsova közt Juniusban:

Pestről Bécsbe indul regg 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestről Orsovára indul minden vasárnap és csütörtökön regg. 4ór.
 azaz: junius 16, 23, 26 's 31kén.
Pestre Orsováról érkezik minden hétfőn 's pénteken, délelőtt.
 azaz: jun. 10, 13, 17, 20, 24, — 's 27én. — Ezenkívül egy vontató gőzös minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig **ÁRPÁD** teherhajó minden héten, minden vasárnap egy nap jöendővén le Bécsből; **Árpád** indul Pozsony 's Bécsbe minden szerdán regg. 6 órakor. egy személy vitelára 1. hely Pozsonyig: 4 fr. 40 kr., földelen: 3 fr.; Bécsig 1. h 6 fr. 30 kr., földelen 4 fr. p.p.

Néhány gyapju-raktár még kiadható az Országuton a' pesti terményudvarban.

Árverési hirdetés.

3) A' zombori kir. kincstári igazgatóság részéről hí-
 rül adatik, hogy a' tiszta-melletti koronai uradalom-
 nak O-Becse mezővárosában levő serháza, melly az
 egész Tisza-melletti kerületben a' serfözést kizárólag
 egyedül használja, továbbá 'sz. Tamási ^{1100/2000} lánccz
 belső és 78^{77/2000} lánccz külső szántóföldekből álló ugy-
 nevezett Prunits nemes udvartelek, valamint a' hozzá-
 tartozó 50 darab szarvasmarha és 180 juhnak a' hely-
 ség közjárásán használható szabad legeltetése jogá-
 val együtt e' f. évi november 1-ső napjától kezdve és
 illetőleg a' serházat, a' mondott nemes telek pedig egy

vagy több egymásutánjövő évre e' folyó évi július 5én
 O-Becsen az ottani kir. kincstári tisztartósági írószobá-
 bában szokott reggeli órákban a' legtöbbet ígérőnek
 nyilványos árverés utján haszonbérbe adatni fognak.

A' bérleni szándékozók tehát a' szükséges bánat-
 pénzzel száztól 10 fr. p. p. számítva ellátva fenérintett
 napon 's helyen szíves megjelenésre hivatalosak, a' bérl-
 tet feltételei pedig eleve meg tudhatók mind a' zombori
 kir. kam. igazgatóságnál, mind az illető ó-becsei k.
 kincstári tisztartósági hivatalnál, a' serházi épületek,
 's hozzá tartozandó szerek és eszközök ellenben a' hely-
 színén megláthatók. 3)

Előfizetési jelentés.

A' „Religio és Nevelés“

valamint a' vele járó

„Egyházi Tudósítások“

1) című folyóirat második felévére előfizetheti Pesten a' szerkesztői hivatalnál
 Trattner-Károlyi házban, uri utca 453 szám alatt, második udvarban és eme-
 letben, egybeült minden cs. kir. postahivatalnál. Ara jövőre is helyben kihor-
 dással leszén 2 for. 40 kr., postán pedig nyomtatott boríték alatt 3 for. 40 kr. p.
 A' „Fasciuli Ecclesiastici-Literarii“ című latin folyó-
 irat második félévi folyamára is szinte így és azon az áron előfizetheti. 3)

1) Félévi előfizetés a' Protestans Egyházi és Iskolai Lapra.

Figyelmeztetjük a' tisztelt közönséget, hogy lapunkra félévi előfizetést is
 elfogadunk július elejétől december végeig, helyben boríték nélkül házhoz hor-
 dással félére 2 ft. 40 kr., postán borítékban 3 ft. 20 kr. p. p. — Szolgálhatunk
 azonban még teljes száma-példányokkal is, három-negyed évre helyben 4, pos-
 tán 5 ft. p.p. a' Prot. Egyh. és Isk. lap szerk. 2)

Bor-eladás.

2) Kir. örök-alapítványi Somló-Vásárhelyi urodalom-
 nak Veszprém megyebeli Túskevári mezővárosában
 helyzett pinczejében lerakott 1834. 1839. és 1840dik évi
 termésű összesen 605^{1/4} akó ó és 1841ik évi termés 411
^{1/4} akó új és jó minéműségű borai folyó 1842ik évi jun.
 27- és 28ik napjain, az el nem kelés esetére pedig aug.
 8ik napján azon pinczenél tartandó közönséges árverés
 utján minden felsőbb jóváhagyás fentartása nélkül, tü-
 tinti készpénz-fizetés mellett, el- és átadatnak, melly
 árverésre a' kitűzött időben és helyen a' vevők kész-
 pénzzel ellátva hivatalosak. 3)